

19.2.2014

B7-0191/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Iraagis
(2014/2565(RSP))

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok,
Mairead McGuinness, Cristian Dan Preda, Ria Oomen-Ruijten,
Tunne Kelam, Francisco José Millán Mon, György Schöpflin,
Bernd Posselt, Krzysztof Lisek, Alf Svensson, Esther de Lange,
Roberta Angelilli, Sari Essayah, Alejo Vidal-Quadras, Dubravka Šuica,
Elena Băsescu, Davor Ivo Stier**
fraktsiooni PPE nimel

B7-0191/2014

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Iraagis
(2014/2565(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraagi kohta,
  - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt Iraagi Vabariigi vahelist partnerlus- ja koostöölepingut,
  - võttes arvesse 10. detsembril 2013. aastal rahvusvahelise inimõiguste päeva puhul Iraagis kohapeal tehtud ELi avaldust,
  - võttes arvesse välisasjade nõukogu järeldusi Iraagi kohta, eelkõige 10. veebruari 2014. aasta järeldusi,
  - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton avaldusi Iraagi kohta, eriti 5. veebruari 2014. aasta, 16. jaanuari 2014. aasta ja 18. detsembri 2013. aasta avaldust,
  - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 28. detsembri 2013. aasta avaldust elanike tapmise kohta Hurriya pagulaslaagris,
  - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 10. jaanuari 2014. aasta avaldust Iraagi kohta,
  - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Iraak on ühinenud,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 10. jaanuaril 2014. aastal mõistis ÜRO Julgeolekunõukogu hukka Iraagi ja Levanti Islamiriigi (ISIL) võitlejate rünnakud Iraagi rahva vastu eesmärgiga riiki ja piirkonda destabiliseerida ning tunnistas, et Iraagi julgeolekujõud, kohalik politsei ja Anbari provintsi hõimud näitavad üles suurt vaprust, pidades oma linnades võitlust ISILi alistamiseks;
- B. arvestades, et ÜRO Iraagi abimissiooni (UNAMI) poolt 1. veebruaril 2014. aastal avaldatud arvude kohaselt sai 2014. aasta jaanuaris terrori- ja vägivallaaktides 733 iraaklast surma ning 1 229 vigastada; arvestades, et 2014. aasta jaanuari arvud ei hõlma Anbari provintsis jätkuvalt toimuvast võitlusest tulenevaid ohvreid, kuna seal esineb probleeme tapetud või vigastada saanud inimeste arvu kindlakstegemisel ja väljaselgitamisel;

- C. arvestades, et 5. veebruaril 2014. aastal rünnati Iraagi välisministeeriumi Bagdadis ning et 10. veebruaril 2014. aastal rünnati Ninawa provintsis Mosuli linnas esindajatekoja esimehe Osama al-Nujaiifi konvoid;
- D. arvestades, et 13. veebruaril 2014. aastal registreeriti üle 63 000 Anbari provintsis toimuvast võitlusest mõjutatud perekonna riigisiseste põgenikena; arvestades, et paljud on põgenenud teistesse riigi osadesse, sh Karbala, Bagdadi ja Erbili provintsi, samas kui teised on otsinud turvapaika Andari provintsi äärealadel või neil ei ole võimalik võitluse eest põgeneda; arvestades, et nende olukord on endiselt ebakindel, toidu- ja joogiveevarud on otsakorral, sanitaartingimused on puudulikud ja juurdepääs arstiabile on piiratud;
- E. arvestades, et ÜRO peasekretäri eriesindaja Iraagis Nikolai Mladenov teatas 13. veebruaril 2014. aastal, et alates 2014. aasta jaanuari esimestest päevadest on ÜRO jätkanud koostööd valitsuse ja kohalike omavalitsustega, et pakkuda Anbari provintsis toimuva võitluse tõttu kannatanutele abi, ning väljendas muret olukorra kiire halvenemise pärast Fallujah's, kus paljud elanikud on võitlevate poolte vahele jäänud; arvestades, et ÜRO nõuab endiselt tungivald humanitaarabi juurdepääsu linnale;
- F. arvestades, et Iraak seisab endiselt silmitsi tõsiste julgeolekualaste probleemidega, mida põhjustavad relvastatud rühmitused, kes propageerivad vägivalda ja üritavad rahvast lõhestada; arvestades, et sisemised poliitilised erimeelsused ja usurühmituste vahelised pinged on samuti oluliselt halvendanud Iraagis valitsevat julgeolekuolukorda;
- G. arvestades, et 25. detsembril 2013. aastal sai Bagdadi kristlikes piirkondades toimunud pommirünnakutes vähemalt 35 inimest surma ja veel kümned vigastada; arvestades, et Iraagi kristlaste kogukond on olnud aastaid terroristide sihilike ja mõttetute rünnakute sihtmärgiks; arvestades, et alates 2003. aastast on hinnanguliselt vähemalt pooled Iraagi kristlastest riigist lahkunud;
- H. arvestades, et 10. oktoobril 2013. aastal märkis UNAMI murega, et 8. ja 9. oktoobril 2013. aastal hukati 42 surma mõistetud isikut, nagu kinnitas Iraagi justiitsministeerium;
- I. arvestades, et EL on kinnitanud taas oma pühendumust abistada Iraaki demokraatiale üleminekul, tuletades meelde, et Iraagi ühtsus ja territoriaalne terviklikkus on põhilised elemendid turvalise ja jõuka riigi ülesehitamisel kõigi oma kodanike jaoks ning stabiilsuse loomisel kogu piirkonnas;
- J. arvestades, et 20. jaanuaril 2014. aastal toimus Brüsselis ELi ja Iraagi Vabariigi koostöönõukogu esimene kohtumine; arvestades, et koostöönõukogu, mis kohtub ELi ja Iraagi partnerlus- ja koostöölepingu raames, kinnitas veel kord mõlema osapoole kindlat kavatsust jätkata oma suhete tugevdamist; arvestades, et EL jätkab koostöö edendamist kõigis vastastikku huvi pakkuvates valdkondades, andes sihtotstarbelist toetust ühiselt kokku lepitud valdkondades;
1. mõistab teravalt hukka ISILi rünnakud Anbari provintsis; tunnustab jõupingutusi, mida on teinud Iraagi julgeolekujõud ja Iraagi kohalik politsei, kelle liikmed on samuti olnud terroristide rünnakute sihtmärgiks ja kes on neis surma saanud; toetab ÜRO Julgeolekunõukogu üleskutset Iraagi rahvale, sh Iraagi hõimudele, kohalikele liidritele

ja Iraagi julgeolekujõududele Anbari provintsis, jätkata, laiendada ja tugevdada oma koostööd võitluses vägivalla ja terrorismi vastu; rõhutab, et ISILi suhtes kehtib ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega 1267 (1999) ja 2083 (2012) kehtestatud relvaembargo ja varade külmutamine, ning toonitab nimetatud meetmete kiire ja tulemusliku rakendamise olulisust;

2. väljendab sügavat muret sündmuste pärast Anbari provintsis ja konfliktipiirkondadest põgenevate riigisiseste põgenike suure arvu pärast; nõuab humanitaarabi juurdepääsu Fallujah'le; tervitab Iraagi valitsuse võetud kohustust tsiviilelanikkonna kaitseks Fallujah's ja mujal ning humanitaarabi pakkumiseks; ergutab Iraagi valitsust jätkama koostööd UNAMI ja humanitaarabiasutustega, et tagada humanitaarabi kohaletoimetamine; tervitab ÜRO püüdeid pakkuda Anbari provintsis toimuva võitluse tõttu kannatanutele abi hoolimata julgeolekuolukorra halvenemisest ja provintsis jätkuvatest operatsioonidest põhjustatud probleemidest; nõuab konfliktipiirkondadesse lõksu jäänud tsiviilelanike turvalist äraviimist ja riigisiseste põgenike ohutut tagasipöördumist niipea, kui tingimused seda võimaldavad;
3. mõistab teravalt hukka kõik terrorismiaktid, sh hiljutised pommirünnakute seeriad, ja usurühmade vahelise vägivalla Iraagis; on sügavalt mures julgeolekuolukorra halvenemise pärast riigis, Iraaki ähvardava suureneva terrorismiohu pärast ja vägivalla märgatava suurenemise pärast; tunnistab Süüria konflikti negatiivset mõju julgeolekule Iraagis; avaldab kaastunnet hukkunute ja vigastatute pereliikmetele ja sõpradele;
4. on väga mures tsiviilelanike, haavatavate rühmade ja usukogukondade, sealhulgas kristlaste vastu toimepandavate vägivallategude jätkuva esinemise pärast; nõuab, et Iraagi ametivõimud võitleksid terrorismi ja sektantliku vägivalla vastu, kaitseksid tsiviilelanikkonda vägivalla jätkumise eest, kaitseksid haavatavaid rühmasid ja usukogukondi, sh kristlasi, parandaksid julgeolekut ja avalikku korda ning teeksid kõik endast oleneva, et anda kõigi vägivalla- ja terrorismiaktide toimepanijad, korraldajad ja rahastajad kohtu alla; nõuab, et kõik riigid teeksid vastavalt rahvusvahelistest õigusaktidest ja asjaomastest ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest tulenevatele kohustustele Iraagi ametivõimudega selles osas aktiivselt koostööd; tunneb heameelt selle üle, et EL väljendas toetust Iraagi ametivõimudele terrorismivastases võitluses, ja selle üle, et EL on valmis tegema Iraagiga koostööd, et sellele ülemaailmsele ohule kõikehõlmavalt reageerida, järgides seejuures inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust; tunneb heameelt selle üle, et Iraagi ministrite nõukogu otsustas 21. jaanuaril 2014. aastal, et koostatakse uuring Ninawa tasandikul – kus on Iraagi suurim kristlaste kogukond – provintsi loomise kohta;
5. nõuab, et Iraagi poliitilised ja usujuhid osaleksid arutelus ning mõistaksid sektantluse ja vägivalla hukka; kutsub Iraagi valitsust üles tugevdama õigusriigi põhimõtte järgimist ja võtma otsustavaid meetmeid kaasatuse arendamiseks ja leppimise edendamiseks; toetab ELi püüdlusi aidata Iraagil edendada demokraatiat, inimõigusi, head valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte järgimist, toetudes muu hulgas missiooni EUJUST LEX-IRAQ kogemustele ja tulemustele, ning toetab UNAMI ja ÜRO peasekretäri eriesindaja püüdlusi aidata Iraagi valitsusel tugevdada oma demokraatlikke institutsioone ja protsesse, edendada õigusriigi põhimõtte järgimist, soodustada piirkondlikku arutelu, parandada kõige olulisemate teenuste pakkumist ja tagada inimõiguste kaitsmine;

tunneb heameelt 22. jaanuaril 2014. aastal algatatud suutlikkuse suurendamise programmi üle, mida rahastab EL, mille viib ellu ÜRO projektiteenuste büroo ja mille eesmärk on aidata Iraagi kõrgel inimõiguste komisjonil täita oma kohustusi Iraagi inimõiguste edendamisel ja kaitsmisel;

6. tunneb heameelt üleilmse usunditevahelise harmoonia nädala üle, mis toimus 1.–7. veebruaril 2014. aastal Iraagis; toetab seda ÜRO edendatavat iga-aastast üritust, millega innustatakse kõiki riike mõistma eri usundite ja maailmavaadete vahelise dialoogi tähtsust;
7. on väga mures Iraagi suure hukkamiste arvu pärast; kutsub Iraagi ametivõime üles kehtestama kõigi surmanuhtluse otsuste elluviimisele moratoorium;
8. tervitab Iraagi valmimisseaduse muudatuste vastuvõtmist 4. novembril 2013. aastal, mis on sillutanud teed 30. aprilliks 2014. aastal kavandatud üldvalimistele; rõhutab, et need valimised on Iraagi jätkuval üleminekul demokraatialle väga olulised; kutsub kõiki osapooli üles tagama, et valimised oleksid kaasavad, läbipaistvad, usaldusväärsed ja toimuksid õigel ajal; tunneb heameelt Iraagi nõudmise üle toetada neid valimisi ja selle üle, et EL kaalub Iraagi abistamiseks kõiki võimalusi;
9. tunneb heameelt partnerlus- ja koostöölepingu rakendamisel tehtud edusammude üle, sh selle üle, et 2013. aasta oktoobris ja novembris toimus mitu tulemuslikku ekspertide tasandi kohtumist ja 20. jaanuaril 2014. aastal toimus ELi ja Iraagi koostöönõukogu esimene kohtumine;
10. mõistab teravalt hukka 26. detsembril 2013. aastal toimunud Hurriya laagri vastu suunatud raketirünnaku, mille tagajärjel sai eri andmetel surma mitu laagri elanikku ja oli ka vigastatud; rõhutab, et selle julma teo asjaolusid tuleb selgitada; kutsub Iraagi ametivõime üle tugevdama julgeolekumeetmeid laagri ümber, et kaitsta selle elanikke edasise vägivalla eest; nõuab, et Iraagi valitsus teeks rünnaku toimepanijad kindlaks ja võtaks nad vastutusele; märgib, et EL kutsub kõiki osapooli üles hõlbustama ÜRO pagulaste ülemvoliniku tööd kõigi Hurriya laagri elanike ümberasutamisel võimalikult kiiresti alalisse ja turvalisse kohta väljaspool Iraaki;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile ning Iraagi valitsusele ja esindajatekogule.